

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: M. D., narozený X, trvale bytem X,
zastoupený: JUDr. Ladislav Kolačkovský, advokát se sídlem
Opletalova 1535/4, 110 00 Praha 1,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 3.1.2019 proti rozhodnutí žalované ze dne 1.11.2019 č.j. X-315-PZA

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 1.11.2019 č.j. RN-X-315-PZA a jemu předcházející rozhodnutí č.j. R-11.4.2019-429/X ze dne 11.4.2019 se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 2.600,- Kč ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce advokáta JUDr. Ladislava Kolačkovského na účet číslo 2112738359/0800, VS 12020.

Odůvodnění:

1. **Včasnou žalobou** ze dne 3.1.2019 (zřejmě písarská chyba) doručenou zdejšímu soudu dne 6.1.2020 prostřednictvím datové schránky s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 1.11.2019 č.j. 920 630 2358-315-PZA, kterým žalovaná zamítla jeho námitky a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. R- 11.4.2019 – 429/920 630 2358 ze dne 11.4.2019, jímž podle čl. II bod 1 zákona č. 306/2008 Sb.,

kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon**) a § 43 písm. a) téhož zákona ve znění platném do 31.12.2009 s ohledem na posudek Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Sokolov ze dne 28.2.2019 přiznala žalobci od 2.9.2008 částečný invalidní důchod ve výši 5.201,-Kč měsíčně (výrok I.), který se považuje za invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně od 1.1.2010 (výrok II.) a výše přiznaného důchodu po zvýšení dle nařízení vlády činila od ledna 2019 celkem 7.036,-Kč; podle § 55 odst. 2 zákona nárok na výplatu důchodu za dobu před 5.2.2014 zanikl (výrok III.). V odůvodnění rozhodnutí ze dne 1.11.2019 bylo uvedeno, že podle posudku o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ v námitkovém řízení dne 21.10.2019 bylo zjištěno, že žalobce byl od 2.9.2008 do 31.12.2009 částečně invalidní dle § 44 odst. 1 zákona ve znění platném do 31.12.2009, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla nejméně o 33%, nedosahovala však výše 66% a od 1.1.2010 dosud jde o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 45% a rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je od 1.1.2010 zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-45% a lékař ČSSZ se přiklonil k jeho horní hranici, tj. 45%, kterou dle § 3 citované vyhlášky nezvýšil, proto nebylo námitkám žalobce vyhověno.

2. V **žalobě** žalobce mimo jiné vyjádřil nesouhlas s napadeným rozhodnutím s ohledem na svůj zdravotní stav, který obsáhle popsal, přičemž dle něho nebyl zdravotní stav správně posouzen s ohledem na závěry posudků, s nimiž polemizoval a poukázal na to, že bez svého zavinění onemocněl chorobami, které jej limitují v jakémkoliv pracovním uplatnění. Závěrem proto požadoval přezkoumání rozhodnutí, které považoval za nezákonné, dále zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 1.11.2019 a vrácení věci žalované k dalšímu řízení i náhradu nákladů řízení bez specifikace.
3. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Sokolov** vedeného ohledně žalobce a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 28.2.2019 (žalobce byl účasten jednání) a ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v řízení o námitkách dne 21.10.2019 ČSSZ-pracoviště Plzeň vyplývá, že žalobce byl uznán od 2.9.2008 do 31.12.2009 částečně invalidní dle § 44 odst. 1 zákona ve znění platném do 31.12.2009, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti poklesla nejméně o 33%, nedosahovala však výše 66% a to pro postižení uvedené v kapitole V., položce 5 písm. b) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. s poklesem soustavné výdělečné činnosti o 30% a vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu byla podle § 6 odst. 4 citované vyhlášky zvýšena tato hodnota o 10% na celkových 40%. Dále od 1.1.2010 se jednalo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost o 45% a rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti bylo od 1.1.2010 zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 7b) přílohy vyhlášky a procentní míra poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna (doba platnosti posudku: 28.2.2022).
4. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** dne 20.1.2020 navrhla s ohledem na námitky žalobce přezkoumání jeho zdravotního stavu Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních

věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**), která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení; za současného skutkového stavu setrvala na svém rozhodnutí ze dne 1.11.2019 a navrhla zamítnutí žaloby. Ze zaslaného **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 1.11.2019 bylo podle doručky datové zprávy zástupci žalobce doručeno dne 5.11.2019.

5. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z **§ 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb.**, o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 20.4.2020 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie, žalobce nebyl přítomen. **Z obsahu tohoto posudku** ve znění usnesení o opravě vady posudku ze dne 11.5.2020 soud mimo jiné zjistil, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí (1.11.2019) byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70% a datum vzniku této invalidity bylo stanoveno 2.4.2019** (psychiatrickým nálezem), do té doby se jednalo o invaliditu prvního stupně; doba platnosti (lhůta KLP): 28.2.2024. Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a z konzultace s psychiatrem (při jednání komise) byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou jsou obsedantně kompulzivní porucha těžká, prokrastinace těžká, schizotypní porucha, Aspergerův syndrom a anankastická porucha osobnosti. PK MPSV konstatovala, že u žalobce se jedná o těžké postižení uvedené v kapitole V položce 5 d) přílohy vyhlášky, pro které stanovuje míru poklesu pracovní schopnosti 70% a není důvod pro použití § 3 ani § 4 odstavce 1 citované vyhlášky. S ohledem na zjištěný průběh onemocnění, zdravotní stav a funkční postižení žalobce komise konstatovala, že není v souladu s posudkovým zhodnocením OSSZ Sokolov a ani námitkového řízení ve smyslu ponechání dříve přiznaného prvního stupně invalidity při přiřazení funkčního postižení ke kapitole V, položce 7b) a stanovení míry poklesu pracovní schopnosti 45% vzhledem k prokazatelnému těžkému funkčnímu postižení, zejména k těžké obsedantně kompulzivní poruše, těžké prokrastinaci, prohlubující se schizotypní poruše s paranoidní symptomatikou, Aspergerově syndromu a anankastické poruše osobnosti. Klinický stav odpovídá těžkému postižení a žalobce není schopen práce ani za ulehčených podmínek. Komise stanovila změnu stupně invalidity: přiznání třetího stupně invalidity dnem 2.4.2019 psychiatrickým nálezem a ke stanovení datu vzniku invalidity třetího stupně dnem 2.4.2019 a nikoliv dřívějším datem konstatovala následující: Ošetřující lékařka měla žalobce v péči své psychiatrické ambulance již dříve, dlouhodobě sleduje průběh jeho psychického onemocnění. Byl v péči dětské PA od 11/2006 do r. 2015, poté byl předán do dispenzární péče na dospělé PA v Praze. Po specializovaném pedopsychiatrickém vyšetření v ÚVN v Praze potvrzena dg. Aspergerova syndromu. Po SŠ byl 3 roky na studiu dvou VŠ, zprvu na ZČU v Chebu, poté na Bankovní institutu v Karlových Varech, obě školy má přerušeny. Poté si nacházel různá zaměstnání, práce na dohody (ostraha, telefonista, asistent, knihovník). V této době byl víceméně schopen ještě vykonávat činnosti, složit maturitu, vykonat úspěšně přijímací řízení na dvě vysoké školy, cca 3 roky na VŠ studovat, po přerušení studia nastupoval do různých pracovních poměrů. Dle psychologa probíhala psychoterapie s nadějí na úspěch, byl i medikován. Psychiatrickým vyšetřením ze dne 2.4.2019 lze ale konstatovat, že

dominuje těžká obsedantně kompulzivní porucha, prokrastinace těžká, schizotypní porucha, Aspergerův syndrom, anankastická porucha osobnosti. Tímto datem lze prokázat již natolik závažné psychické postižení, že žalobce není zařaditelný do pracovního procesu, ani v zaměstnaneckém poměru ani jako OSVČ. (Stejnopis posudku byl doručen žalobci i žalované.)

6. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona** následující:

(1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

7. V § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky je stanoveno: V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (podle § 4 odst. 1 téže vyhlášky lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů). V této věci však podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti nebyly shledány pro dobu od 1.1.2010, jak uvedeno shora.

8. Dle § 38 písm. a) zákona má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.

9. Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

10. Podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.

11. Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené

rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 1.11.2019, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

12. Žalobce se podanou žalobou domáhal přiznání vyššího stupně invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora uvedeného posudku PK MPSV ze dne 20.4.2020 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované ČSSZ (1.11.2019) se u žalobce jednalo o invaliditu třetího nikoli pouze prvního stupně s datem vzniku 2.4.2019, když od 2.9.2008 do 31.12.2009 se jednalo o částečnou invaliditu a od 1.1.2010 se jednalo o invaliditu prvního stupně, proto je žaloba podaná důvodně, a soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 1.11.2019 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 11.4.2019 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (**výrok I. rozsudku**) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobce, neboť žalovaná si neopatřila ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobce od 2.4.2019 a tedy k 11.4.2019 i 1.11.2019 odpovídal invaliditě třetího stupně nikoli nadále invaliditě prvního stupně (přiznané od 2.9.2008), když míra poklesu jeho pracovní schopnosti činila 70%, avšak míra poklesu přiznaná lékařem OSSZ i lékařem ČSSZ činila pouze 45%.
13. Soud však nezjistil, že by napadené rozhodnutí žalované bylo nezákonné, jelikož bylo vydáno oprávněným správním orgánem, bylo rozhodováno dle platného zákona i právní úpravy pro dobu do 31.12.2009 i pro dobu od 1.1.2010, což bylo dostatečným způsobem citováno v napadeném rozhodnutí ze dne 1.11.2019 (zejména strana 6-7), proto zdejší soud pro stručnost na odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje, jelikož obsah rozhodnutí je znám účastníkům tohoto řízení. Pokud se týká namítané výše přiznaného invalidního důchodu (nejprve částečný invalidní důchod a poté invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně), žalovaná správně vycházela v příslušných ustanovení zákona a nikoli z výše minimální mzdy, jak nesprávně argumentoval žalobce, jelikož výše invalidního ani starobního důchodu není vázána na výši minimální mzdy či výši zákonem stanovené životního minima, ale přímo souvisí s délkou doby pojištění získané žalobcem a dosažených příjmů v rozhodné době. Žádná z těchto námitek nebyla proto soudem shledána důvodnou a to ani námitka údajného přepjatého formalismu bez ohledu na realitu právě ve vztahu k výši přiznaného invalidního důchodu žalobci a minimální mzdou k datu 1.1.2020.
14. Po právní moci tohoto rozsudku však bude žalovaná vycházet ze zjištění, že žalobce je dle posudku PK MPSV ze dne 20.4.2020 ve znění usnesení o opravě vady posudku ze dne 11.5.2020 invalidní pro invaliditu třetího stupně od 2.4.2019, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity třetího stupně (od uvedeného data), tj. změny stupně invalidity z prvního na třetí stupeň, čímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 14.5.2020 č.j. 16 Ad 1/2020-56, když rozhodnutí o invalidním důchodu pro invaliditu třetího stupně by byla vydala

žalovaná v případě zjištění vzniku invalidity žalobce již v řízení o jeho žádosti či o podaných námitkách, přičemž podkladem pro vydaná rozhodnutí žalované byly posudky lékaře OSSZ a ČSSZ shora uvedené.

15. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Zástupce žalobce v podání ze dne 12.5.2020 požadoval náklady řízení v celkové výši 2.600,-Kč a to za 2 úkony právní služby á 1.000,-Kč, tj. 2.000,-Kč, a za 2 režijní paušály á 300,-Kč, tj. 600,-Kč. Nárok je oprávněný, soud proto přiznal na nákladech řízení požadovanou částku 2.600,-Kč, jež je zcela v souladu s § 7, § 9 odst. 2, § 11 odst. 1 písm. a), d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif., když tuto částku je povinna žalovaná uhradit k rukám zástupce žalobce na uvedený účet ve lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 14. května 2020

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně